

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp : Begrotingstekort RUD Drenthe - plan van aanpak

Gieten, 19 juli 2017

No. : 182790
Bijlagen : 2

Behandeld door : M. van den Berg
Doorkiesnummer : (0592) 26 78 93

Uw brief van :
Uw kenmerk :

Geachte heer/mevrouw,

In de vergadering van uw raad van 29 juni jl. stond de behandeling van de Jaarrekening en jaarverslagen 2016 en beleidsbegrotingen 2018 Gemeenschappelijke regelingen op de agenda. Tijdens de behandeling hiervan is uitvoerig gesproken over het geconstateerde begrotingstekort van de RUD Drenthe. Het college heeft u toegezegd om in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de RUD Drenthe van 10 juli jl. aan te dringen op het zo snel mogelijk ontvangen van een plan van aanpak en daarnaast om u op de hoogte te brengen over de uitkomsten van de vergadering ten aanzien van dit onderwerp. In deze brief leest u hier meer over.

Uitkomst vergadering Algemeen Bestuur

Op 13 juli 2017 hebben wij een brief ontvangen van het Dagelijks Bestuur van de RUD Drenthe waarin de uitkomsten van de vergadering van het Algemeen Bestuur zijn verwoord. Hiervoor is gekozen vanwege de impact van het onderwerp en de indringendheid van de ingebrachte zienswijzen en reacties. In de brief informeert het Dagelijks Bestuur over de gemaakte vervolgspraken en de wijze waarop de reacties en zienswijzen van de colleges en raden/staten daarbij betrokken zijn. Graag verwijzen wij u hiervoor naar bijgesloten brief. De brief van 26 juni, waarnaar wordt verwezen, is eveneens als bijlage toegevoegd.

Vervolproces begrotingstekort

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het instellen van een integraal onderzoek naar de organisatie en financiën van de RUD Drenthe. Het hoofddoel van het onderzoek is om voorwaarden te scheppen voor het vormen en borgen van een duurzame organisatie waarmee op een kwalitatief hoog niveau de uitvoering van de milieutaken in Drenthe kan worden opgepakt. Het onderzoek is gericht op het formuleren van oplossingsrichtingen voor de geconstateerde problemen. De oplevering van het eindrapport wordt verwacht in de 2^e helft van oktober. Getracht wordt om deze planning naar voren te halen. Uiteraard wordt u zo spoedig mogelijk in kennis gesteld over de uitkomsten van dit onderzoek.

Indien het onderzoek aanleiding geeft tot het aanpassen van de begroting, dan heeft uw raad de gelegenheid om hierop invloed uit te oefenen en nadere kaders voor te stellen. Het is van belang dat een volgende begroting realistisch perspectief biedt, waarbij de kans op onvoorspelbare tegenvallers tot het uiterste wordt beperkt.

Overigens heeft de RUD Drenthe, op verzoek van vele colleges, gezocht naar mogelijkheden om het ontstane begrotingstekort te beperken. Vooralsnog lijken hiervoor mogelijkheden aanwezig te zijn via het beperken van inhuur door werkzaamheden uit te stellen. Het Dagelijks Bestuur Rud Drenthe moet hierover nog een besluit nemen.

Verbetertraject digitalisering

Als één van de oorzaken van het ontstane begrotingstekort wordt het nog niet goed functioneren van het zaakstelsel genoemd en het digitaal uitwisselen van documenten met de opdrachtgevers.

- Binnenkort wordt een audit uitgevoerd om te analyseren of het zaakstelsel voldoet aan de vereisten van de aanbesteding en om de toegevoegde waarde voor het goed functioneren van de RUD Drenthe te bezien.
- Er is een project gestart voor het verbeteren van de digitale informatie uitwisseling tussen de deelnemers en de RUD Drenthe. Het doel is om de aanlevering van dossiers te optimaliseren en de processen die met opdrachtvertrekking gemoeid gaan verder te stroomlijnen.

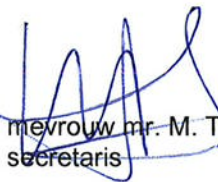
Vanuit de PvdA fractie werd tijdens de raadsvergadering de vraag gesteld hoe de digitale informatie uitwisseling bij onze gemeenste verloopt. Als reactie hierop kunnen wij aangeven dat alle dossiers tijdig digitaal zijn c.q. worden aangeleverd. Wij onderschrijven echter nadrukkelijk het belang van het project voor het stroomlijnen van de informatie uitwisseling omdat de wens is dit zo efficiënt mogelijk plaats te laten vinden.

Meer informatie

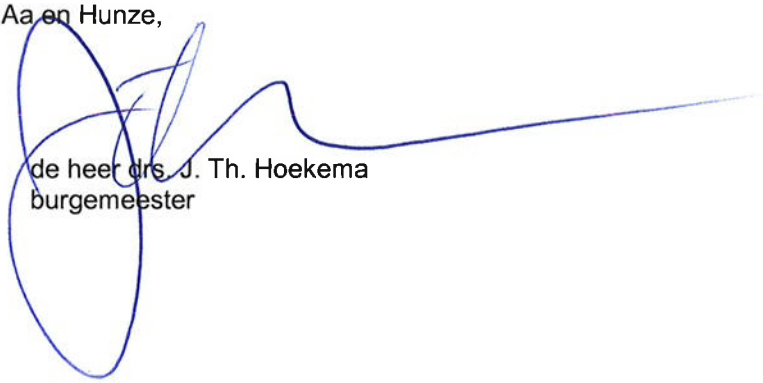
Heeft u na het lezen van deze brief nog vragen? Neem dan contact op met de heer M. van den Berg, te bereiken op telefoonnummer (0592) 26 78 93.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer drs. J. Th. Hoekema
burgemeester

Eén zienswijze uitgelicht: beperk waar nodig het begrotingstekort voor het lopende jaar

- Het tekort over 2017 zou zoveel mogelijk beperkt moeten worden door alsnog bezuinigingsmaatregelen te treffen voor het lopende jaar
 - Deze wens is door veel colleges en raden/staten als nadrukkelijke wens meegegeven. De afgelopen weken is door de RUD Drenthe gezocht naar mogelijkheden om het begrotingstekort te beperken. Er zijn mogelijkheden gevonden om de inhuur te beperken door de planning van werkzaamheden met een half jaar uit te stellen. Ook zal een nog niet ingevulde vacature worden aangehouden totdat in september/oktober nadere besluitvorming heeft plaatsgevonden op basis van het onderzoek naar organisatie en financiën. Met deze maatregelen is het mogelijk een deel van het aangekondigde tekort te beperken. Nadrukkelijk is gesteld dat dit mogelijk consequenties heeft voor de onderlinge verhouding van geleverde diensten. Voordat het DB kiest om deze maatregelen te treffen zal eerst inzicht worden verschaft in het verdelingseffect van de maatregel van doorschuiven. Uiterlijk 14 juli zal worden aangegeven welke consequenties het per gemeente zal hebben. Begin volgende week zal in een telefonische consultatieronde het standpunt van de deelnemers worden verzameld, waarna het DB een besluit neemt over de maatregel.

Integraal onderzoek naar organisatie en financiën RUD Drenthe als basis voor de toekomst

Mede gelet op de hiervoor genoemde zienswijzen en de reacties daarop heeft het DB besloten over te gaan tot het instellen van een integraal onderzoek naar organisatie en financiën van de RUD Drenthe. De kosten daarvoor worden op circa € 40-50.000 geschat, die vooralsnog ten laste van de bestemmingsreserve worden gebracht.

Het DB is van mening dat dit onderzoek noodzakelijk is gelet op de huidige problemen en het belang bij een goed onderbouwd financieel perspectief voor zowel de RUD Drenthe als haar deelnemers. De volgende begroting moet een realistisch perspectief bieden waarmee de kans op onvoorspelbare tegenvallers tot het uiterste wordt beperkt. Daarnaast hebben alle partijen belang bij een grondige onderbouwing van de vraag of de opgelegde bezuiniging op termijn wel of niet haalbaar kan worden geacht en zo ja, wat daar dan voor nodig is.

De keuze voor het instellen van een integraal onderzoek naar organisatie en financiën wordt breed ondersteund door directie, MT, OR, RvO en AB.

Parallel lopende verbetertrajecten rondom digitalisering

Parallel aan het hiervoor genoemde integrale onderzoek zijn/worden nog 2 belangrijke verbetertrajecten ingezet:

1. Een audit naar de toekomstige bedrijfsvoeringseffecten van het nieuwe zaakstelsel LOS. Met deze audit wordt enerzijds gezien of het geleverde stelsel voldoet aan de vereisten van de aanbesteding. Anderzijds wordt gezien welke toegevoegde waarde het stelsel biedt aan de effectiviteit en efficiëntie van de organisatie van de RUD Drenthe. Deze audit is in voorbereiding.
2. Een project voor het verbeteren van de digitale informatie-uitwisseling tussen de deelnemers en de (systemen van de) RUD Drenthe. Dit project is in uitvoering en zal in beeld brengen op welke wijze de (digitale) aanlevering van dossiers en documenten vanuit de verschillende deelnemers verloopt. Tegelijkertijd zal worden gezien welke ontwikkelingen er nodig zijn om die aanlevering te optimaliseren.

Beide parallelle sporen zijn van groot belang voor het welslagen van onze bedrijfsdoelstelling: het worden van de meest effectieve en efficiënte uitvoeringsdienst van Nederland.

Met deze brief hopen wij u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. In het najaar zullen wij u informeren over de resultaten van het onderzoek.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe,

M.J.M. Hooegeveen,
Voorzitter

M. Heidekamp-Prins,
Secretaris

Afschrift: Leden Eigenarenoverleg en MT RUD Drenthe

- *Met het niet-vaststellen van de begroting 2018 e.v. bestaat het risico dat de RUD Drenthe onder toezicht valt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Er is geen reden om aan te nemen dat daarmee de huidige problemen (sneller) worden beperkt of opgelost. Integendeel, met het riskeren van een onder-toezicht-stelling ontstaat ongewenste imago schade en wordt de organisatie mogelijk geconfronteerd met extra regels / werk.*
- Het tekort over 2017 zou geen structureel effect moeten hebben op de begroting, de taakstelling van 10% zou in principe gehandhaafd moeten worden
 - *Om op dit punt een adequate reactie te geven is het voorgestelde nadere onderzoek noodzakelijk. Daarmee kan duidelijk worden gemaakt welke kosten gemaakt moeten worden, hoe ze beïnvloed kunnen worden en welk meerjarig financieel perspectief daaruit voortvloeit.*
- De vanzelfsprekende indexering van de begroting zou losgelaten moeten worden en vervangen door een reële begroting op basis van werkelijk te verwachten kostenstijgingen
 - *Ook dit punt vraagt om nadere analyse van de kostenontwikkeling. Zeker gelet op het zeer vroege moment van aanleveren van de begroting (medio februari voor het jaar daarop) is een reële indexering op basis van feiten erg lastig. Bij de nadere uitwerking van oplossingsrichtingen zal ook het begrotingskader (waarvan de indexering deel uit maakt) worden herijkt.*
- De verrekenregels zouden betrokken moeten worden bij de nadere analyse van de financiën
 - *Dit zal bij het integrale onderzoek naar organisatie en financiën worden betrokken*
- De omvang van de indirect productieve uren zou nader beschouwd en genormeerd moeten worden
 - *Dit zal eveneens bij het integrale onderzoek naar organisatie en financiën worden betrokken*
- Het historisch perspectief van de financiële en organisatorische ontwikkeling van de RUD Drenthe dient nadrukkelijk betrokken te worden bij de nadere analyse van de organisatie en de financiën
 - *Juist door de ontwikkeling sinds de voorbereiding, oprichting en eerste levensjaren van de organisatie in beeld te brengen, ontstaat zicht op uitgangspunten, aannames en werkelijke cijfers/effekten. Dit zal dus zeker betrokken worden.*
- Naast een historisch perspectief dient ook een toekomstperspectief te worden geschetst met concrete oplossingsrichtingen voor gesignaleerde knelpunten
 - *Hoofddoel van het onderzoek is om voorwaarden te scheppen voor het vormen en borgen van een duurzame organisatie waarmee op een kwalitatief hoog niveau de uitvoering van de milieutaken in Drenthe kan worden opgepakt. Het onderzoek is dan ook gericht op het formuleren van oplossingsrichtingen voor geconstateerde problemen. Met deze analyse kan de RUD een adequaat plan van aanpak voor de doorontwikkeling van de organisatie opstellen en in uitvoering brengen.*
- Het onderzoek zou zo spoedig mogelijk uitgevoerd moeten worden, zodanig dat de uitkomsten kunnen worden betrokken bij de begrotingen 2018 van de deelnemers.
 - *De voorlopige planning gaat uit van oplevering van het eindrapport in de 2^e helft van oktober. Om deze planning te halen wordt nog deze week de definitieve opdracht verstrekt en de detailplanning voor de komende maanden opgesteld en het onderzoek in gang gezet. Wij realiseren ons, dat de oplevering van het eindrapport in de voorlopige planning te laat komt om de uitkomsten mee te nemen in de gemeente- en provinciebegrotingen 2018. Wij overleggen nog met het bureau of de planning naar voren gehaald kan worden,*
- Er zou naast de interne klanttevredenheid (zoals gemeten bij de Tussenevaluatie van 2016) ook aandacht moeten komen voor externe klanttevredenheid
 - *Het AB heeft besloten om pas na het afronden van het integrale intern gerichte onderzoek over te gaan tot het uitvoeren van een extern klantenonderzoek. De planning daarvan zal te zijner tijd met u worden afgestemd.*
- Er is behoefte aan de mogelijkheid vanuit de raden/staten invloed uit te oefenen op de begrotingsontwikkeling van de RUD Drenthe.
 - *Indien de uitkomsten van het integrale onderzoek naar organisatie en financiën van de RUD Drenthe aanleiding geven voor het aanpassen van de begroting van 2018 en verder, zal een begrotingswijziging worden opgesteld. Daarbij is standaardprocedure dat deze voor zienswijze wordt voorgelegd aan de deelnemers. Mocht dit onderzoek aanleiding geven voor het aanpassen van de begroting, dan is dus nog alle ruimte voor raden/staten om invloed uit te oefenen en nadere kaders voor te stellen.*

bezoekadres
Westerbrink 1
9405 BJ Assen

RUD Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen
0800 - 9102
info@ruddrenthe.nl

Aan De leden van het Algemeen Bestuur RUD Drenthe en
de colleges van burgemeester en wethouders en
het college van gedeputeerde staten van Drenthe

VERZONDEN 13 JULI 2017

ons kenmerk 201700405	uw brief van/kenmerk	Team	bijlage(n) geen
behandeld door M. Heidekamp-Prins	telefoon 0592-754565	e-mail m.heidekamp@ruddrenthe.nl	datum 13 juli 2017

onderwerp

Begrotingstekort RUD Drenthe. Vervolgafspraken op basis van zienswijzen raden/staten en bespreking in het Algemeen Bestuur

Geachte leden van het Algemeen Bestuur, geachte colleges van B&W en GS,

Inleiding

Onze brieven van 19 en 26 juni 2017 over het geconstateerde tekort van de RUD Drenthe, hebben tot veel reacties geleid. Daar hebben wij alle begrip voor.

Het tekort is uitvoerig besproken in het Algemeen Bestuur op 10 juli 2017. Daarin zijn ook nadere afspraken gemaakt over het vervolg. Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het instellen van een integraal onderzoek naar organisatie en financiën van de RUD Drenthe. Het Algemeen Bestuur heeft - met 1 tegenstem - de begroting 2018 wel vastgesteld, in de wetenschap dat deze onderwerp is van het onderzoek.

Vanwege de impact van het onderwerp en de indringendheid van de ingebrachte zienswijzen en reacties, menen wij er goed aan te doen u per brief te informeren over de gemaakte vervolgafspraken en de wijze waarop de reacties en zienswijzen van uw colleges en raden/staten daarbij betrokken zijn.

De zienswijzen beschouwd

De ingebrachte reacties en zienswijzen zijn divers van aard, maar laten zich samenvatten tot de volgende punten, waarbij per punt kort wordt aangegeven hoe dit betrokken is bij het uiteindelijke besluit:

- Het aangekondigde begrotingstekort kwam als een onaangename verrassing gelet op het tegengestelde financiële beeld dat staat opgenomen in de jaarstukken 2016 en de begroting 2018 e.v. die gelijktijdig voorlagen
 - De gebruikelijke P&C-cyclus van de RUD Drenthe leidt tot gelijktijdigheid van de zienswijzeprocedure op jaarstukken en begroting enerzijds en het verschijnen van de voorjaarsnota anderzijds. Deze samenloop was niet eerder aanleiding voor de nu ontstane verwarring. Met de ervaring van nu zal in het onderzoek worden voorzien in het ontwerpen van een aangepaste P&C-cyclus die deze ongewenste samenloop van procedures voorkomt.
 - Gelijktijdig met het aanpassen van de P&C-cyclus zal het vergaderschema van het bestuur worden aangepast, zodanig dat de volgtijdigheid van besluiten recht doet aan de onderlinge taak- en bevoegdheidsverdeling tussen DB en AB.
- De begroting 2018 e.v. is met dit voor-aangekondigde begrotingstekort niet meer reëel te noemen en zou om die reden niet vastgesteld moeten worden.
 - Afhankelijk van de uitkomsten van de nadere analyse is mogelijk een aanpassing van de nu voorliggende begroting 2018 e.v. noodzakelijk. Zonder nadere analyse is aanpassing van de begroting echter niet opportuun. Zonder vastgestelde begroting mist de RUD Drenthe de basis voor het uitvoeren van de milieutaken van alle deelnemers. Dit wordt breed gezien als een ongewenste situatie.

bezoekadres
Westerbrink 1
9405 BJ Assen

RUD Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen

0800 - 9102
info@ruddrenthe.nl

Aan Aan de colleges van de gemeenten en Provincie Drenthe
en de leden van het algemeen bestuur van de RUD drenthe

ons kenmerk 201700349	uw brief van/kenmerk	team Directie	bijlage(n) -
behandeld door mevrouw M. Heidekamp- Prins	telefoon 0592-754565	e-mail m.heidekamp@ruddrenthe.nl	datum 27 juni 2017
onderwerp Vervolg op de vooraankondiging van het begrotingstekort bij de RUD Drenthe			

Geachte college/ leden van het algemeen bestuur,

In vervolg op de brief van 19 juni met kenmerk 201700335 met de vooraankondiging van de concept-voorjaarsrapportage van de RUD Drenthe, schetsen wij u hierbij het vervolgproces. Eén en ander zal nader worden geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli aanstaande.

Combinatie met lopende zienswijze-procedure verwarrend

De aankondiging van de concept-voorjaarsrapportage is tijdens de zienswijze-procedure over de begroting 2018 gedaan. Wij kunnen ons voorstellen dat dit voor verwarring zorgt. Zeker nu een aantal gemeenteraden voor, of zelfs tegelijk met de behandeling van de zienswijze werd geconfronteerd met een dreigend tekort op de voorliggende begroting 2018. Tegen deze achtergrond betreuren wij als directie en dagelijks bestuur het verstorende effect van deze combinatie van procedures.

Wij hebben net als in voorgaande jaren onze gebruikelijke P&C-cyclus gevolgd. In die P&C-cyclus wordt jaarlijks de begroting vanaf medio april voor zienswijzen vanuit de raden en staten in procedure gebracht. In mei-juni wordt vervolgens op basis van de eerste vier maanden van het jaar de concept-voorjaarsrapportage opgesteld. Deze rapportage wordt daarna eind juni ter behandeling in de juli-vergadering aan het algemeen bestuur voorgelegd. In voorgaande jaren hebben deze procedures elkaar niet doorkruist. Dat is recent wel gebeurd. Toen wij zicht kregen op de omvang van het tekort van 450.000 euro in de concept-voorjaarsrapportage hebben we er voor gekozen dat actief te communiceren met de colleges, zodat deze ook, desgewenst, hun raden of staten zouden kunnen informeren.

Persberichten

Naar aanleiding van de mededelingen in openbare raden- en staten vergaderingen is door de pers aandacht besteed aan het bij de RUD Drenthe ontstane tekort. Directie en dagelijks bestuur hechten eraan te benadrukken dat er alle begrip is voor de ontstane verwarring en irritatie. De timing en het verrassingseffect is ongelukkig en geeft alle aanleiding voor kritische vragen en opmerkingen, ongeacht de hoogte van het financiële effect per deelnemer.

Onverwacht tekort

De vooraankondiging van de concept-voorjaarsrapportage bevatte een onverwacht tekort van circa 450.000 euro op de lopende begroting met mogelijk meerjarige effecten. Wij realiseren ons dat het tekort haaks lijkt te staan op de sluitende meerjarenbegroting 2018 e.v. die de afgelopen maanden voor zienswijzen aan uw raden en staten is voorgelegd.

Hoewel wij in de risicoparagraaf van de jaarstukken 2016 en de begroting 2018 melding maakten van risico's die nu op geld zijn gezet, zijn wij er onvoldoende in geslaagd om de ernst van de gesignaleerde risico's over het voetlicht te brengen. Wij hebben kritisch naar dit proces gekeken en komen tot de slotsom dat het noodzakelijk is de P&C-cyclus anders in te richten om de procedure van de voorjaarsrapportage en die van de begroting zodanig op elkaar af te stemmen, dat de informatie uit de voorjaarsrapportage kan worden betrokken bij de behandeling van de begroting van het volgende jaar.

Nadere analyse van het tekort noodzakelijk

In de concept-voorjaarsrapportage werd onderbouwd hoe het tekort voor het lopende boekjaar 2017 is ontstaan. De kernboodschap van de directie is dat de bezuinigingen te omvangrijk zijn geweest en bovendien te vroeg zijn gekomen. Met de kennis van nu is de conclusie dat er nog diverse zaken in de basis op orde moeten worden gebracht. Pas dan ontstaat een reële kans dat de gewenste efficiency ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

De ontstane situatie vraagt om concrete acties. Het dagelijks bestuur steunt de wens van de directie om te komen tot een grondige nadere analyse en een plan van aanpak. Bij najaarsrapportage zal het plan van aanpak en een bijgestelde meerjarenprognose worden voorgelegd.

Op voorstel van de directie wordt externe deskundigheid ingeschakeld om een deel van de nadere analyse uit te voeren. Uiteraard zullen de ambtelijke eigenaren, de accounthouders en de raad van opdrachtgevers betrokken worden bij de voorbereiding daarvan. Het dagelijks bestuur zal frequent bijeen komen om de voortgang van dit proces op de voet te kunnen volgen.

Vooruitlopend op de nadere analyse en het plan van aanpak kiest het dagelijks bestuur er voor om de concept-voorjaarsrapportage niet in procedure te brengen, maar in plaats daarvan een najaarsrapportage op te stellen, met daarbij de gevraagde analyse en een gedegen plan van aanpak.

In deze analyse zullen de volgende onderdelen nader worden uitgewerkt:

- Een analyse van het tekort voor 2017 (*wat is het probleem?*)
- Een overzicht van maatregelen waarmee het tekort voor 2017 kan worden beperkt of voorkomen en de effecten daarvan
- Een meerjarenprognose voor de financiële effecten (*welke kosten zijn ermee gemoeid*)
- Een opzet voor de analyse van de risico's en de beheersmaatregelen die daarbij mogelijk zijn (*in welke mate kunnen we het probleem structureel oplossen?*)

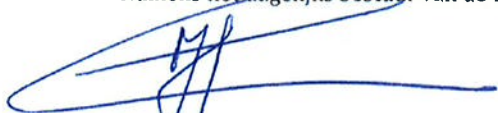
Het spreekt voor zich dat de directie ook onderzoekt welke bijsturingsmogelijkheden er lopende het jaar 2017 nog zijn, zowel in de bedrijfsvoering, als in de productie. Als daar concrete voorstellen uit komen, legt het dagelijks bestuur deze voor aan het algemeen bestuur.

Vervolgstappen

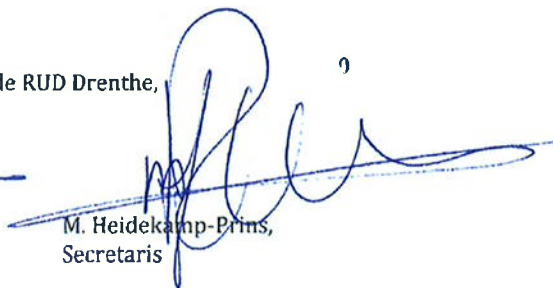
In de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli a.s. wordt dit onderwerp geagendeerd.

Met deze brief hopen wij u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Voor meer informatie over de inhoud van deze brief of het voorgestelde proces kunt u contact opnemen met de directeur van de RUD Drenthe, Marjan Heidekamp, of met de voorzitter van het dagelijks- en algemeen bestuur, Maurice Hoogeveen.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe,

M. Hoogeveen,
Voorzitter

M. Heidekamp-Prins,
Secretaris

Afschrift: Leden Eigenarenoverleg en MT RUD Drenthe